

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Кафедра легкої промисловості і професійної освіти

Товканець Г.В.
Бокша Н.І.

Методичні рекомендації до вивчення дисципліни

МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ: ОСНОВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

для студентів спеціальностей
«Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)»
«Професійна освіта (Економіка)»
«Професійна освіта (Дизайн)»

освітній ступінь «Бакалавр»

2018
Мукачево

УДК: 378.147(072)(075.8)

*Розглянуто та рекомендовано до друку науково-методичною радою
Мукачівського державного університету
протокол № 11 від 26 березня 2018 р.*

*Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри легкої промисловості
і професійної освіти (ЛП і ПО)
протокол № 7 від 08 лютого 2018 р.*

Рецензент

Лалак Н.В. – к. пед.н., доцент кафедри теорії та методики початкової освіти МДУ

Т 78

Товканець Г.В., Бокша Н.І. Методика професійного навчання: основні технології навчання: методичні рекомендації до вивчення дисципліни для студентів спеціальностей «Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)», «Професійна освіта (Економіка)», «Професійна освіта (Дизайн)»; освітній ступінь «Бакалавр» /– Мукачево: РВЦ МДУ, 2018. - 40 с. (2 др. арк.)

Методичні рекомендації містять програму дисципліни «Методика професійного навчання: основні технології навчання» для студентів спеціальностей «Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)», «Професійна освіта (Економіка)», «Професійна освіта (Дизайн)» та рекомендації щодо вивчення тем даного курсу. Подано орієнтовний план семінарських занять, тестові завдання з дисципліни і список рекомендованих джерел, які пропонуються використовувати при вивченні навчального матеріалу та у процесі підготовки до державної атестації.

Зміст

Передмова.....	4
Програма навчальної дисципліни.....	6
Зміст семінарських занять.....	8
Перелік питань, які виносяться на підсумковий контроль.....	18
Рекомендована література.....	19
Додаток.....	22

Передмова

XXI ст. – це час переходу до високотехнологічного інформаційного суспільства, у якому якість людського потенціалу, рівень освіченості і культури всього населення набувають вирішального значення для економічного і соціального поступу країни. Інтеграція і глобалізація соціальних, економічних і культурних процесів, які відбуваються у світі, перспективи розвитку української держави на найближчі два десятиліття вимагають глибокого оновлення системи педагогічної освіти і зумовлюють необхідність прогнозування та проектування нових підходів до її модернізації.

Успішна трансформація і модернізація освітньої системи в Україні значною мірою залежить від якості професійної підготовки педагогічних кадрів, здатних до інтелектуального і творчого розвитку особистості як основи успішного функціонування сучасної людини в умовах постійних змін. Особливої уваги потребує професійна підготовка педагогічних кадрів для профільної, професійно-технічної освіти. Сучасний викладач професійної школи повинен розуміти основні теоретико-педагогічні проблеми, володіти педагогічним понятійним апаратом, орієнтуватися в педагогічних технологіях, що забезпечить результативність педагогічної діяльності.

Курс «Методика професійного навчання: основні технології навчання» – важлива частина всієї системи підготовки студентів спеціальностей «Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)», «Професійна освіта (Економіка)», «Професійна освіта (Дизайн)».

Мета даного курсу: забезпечити формування системи знань, вмінь та практичних навичок у студентів – майбутніх фахівців з професійної освіти в галузі технологій легкої промисловості, дизайну та економіки щодо суті, змісту, педагогічної мети технологій навчання, планування навчального процесу та системи контролю за навчальною діяльністю в умовах сучасних педагогічних технологій.

Завдання курсу: ознайомити студентів з базовими поняттями щодо технологізації педагогічного процесу; сформулювати у студентів знання щодо суті, педагогічної основи, змісту, переваг, недоліків основних технологій навчання; навчити застосовувати теоретичні знання з курсу у педагогічній практиці та в процесі подальшої самоосвіти; виховувати у студентів відповідальне ставлення до своєї професії, прагнення до самовдосконалення.

Міжпредметні зв'язки базуються на попередніх курсах: «Методологічні засади професійної освіти», «Дидактичні основи професійної освіти», «Методика професійного навчання: дидактичне проектування».

Студенти повинні знати:

- сутність педагогічних технологій;
- основи технологічного підходу в освіті та історію розвитку освітніх технологій;
- класифікацію технологій навчання;
- визначальні характеристики основних системних, локальних і модульних педагогічних технологій;

-вимоги до об'єктивної перевірки та оцінювання ЗУН учнів при засвоєнні технічних та економічних дисциплін, різні прийоми та засоби контролю, методи спостереження, аналізу і контролю результатів навчання в умовах сучасних технологій навчання;

-особливості проектування планів: виробничого навчання, поурочно-тематичний, навчально-виробничих робіт, уроку;

-напрямки та перспективи розвитку галузей економіки з метою прогнозування розвитку педагогічної та начальної ситуації.

Студенти повинні вміти:

-визначати головні ознаки педагогічної технології;

-давати коротку характеристику педагогічних технологій;

-порівнювати особливості традиційної та інноваційної педагогіки;

-презентувати власні проекти з використанням сучасних педагогічних технологій;

-розробляти систему контролю за навчальною діяльністю майбутнього фахівця, вносити корективи у відповідні компоненти або систему підготовки в цілому;

-розробляти плани: виробничого навчання, поурочно-тематичний, перелік навчально-виробничих робіт, уроку.

Загальні компетенції: здатність застосовувати знання на практиці; уміння планувати та розподіляти час; уміння працювати самостійно; здатність до прийняття рішень; здатність до аналізу та порівняння отриманої інформації з іншими джерелами; здатність до самокритики; турбота про якість виконаної роботи; здатність до письмової і усної комунікації рідною мовою; дослідницькі навички; базові уявлення про процеси в суспільстві, які на сучасному етапі впливають на розуміння основних понять та явищ, які охоплює дисципліна; суспільна та професійна мобільність, гнучкість, інноваційно-професійна направленість, готовність до постійного підвищення рівня загальної і професійної культури.

Фахові компетенції: формування цілісного та системного мислення у студентів по відношенню до компетентісно-орієнтованої вищої освіти та очікуваних результатів освіти; поглиблення та удосконалення знань про основні положення педагогіки; володіння проблематикою сучасної педагогіки; посилення та актуалізація мотивації до отримання якісної професійної освіти; виховання почуття відповідальності за результати своєї творчої трудової діяльності, сформованість системного педагогічного мислення, професійної самосвідомості; вміння застосовувати наукові підходи при вирішенні конкретних професійних завдань; вміння практично застосовувати отримані знання із курсу при написанні курсових, дипломних, магістерських робіт, готовність до кооперації з колегами, робота в колективі.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Загальна характеристика основних технологій навчання

Тема 1. Теоретичні основи технологій навчання

Поняття технологій навчання. Історико-педагогічні засади проблеми розвитку педагогічних технологій. Основні характеристики (критерії) технології навчання. Компоненти структури технології навчання. Загальна класифікація технологій навчання

Тема 2. Характеристика продуктивних професійно-орієнтованих технологій навчання в системі професійної освіти

Загальна характеристика продуктивних професійно-орієнтованих технологій навчання в системі професійної освіти. Суть технології контекстного навчання в системі професійної освіти. Технологія традиційного навчання (педагогічна основа, основна мета, характерні риси, недоліки технології). Технологія програмованого навчання (педагогічна основа, основна мета, характерні риси, недоліки технології). Сучасні інформаційні технології та організаційно-педагогічні умови їх застосування.

Тема 3. Характеристика особистісно орієнтованих педагогічних технологій в сучасній системі підготовки фахівця

Загальна характеристика педагогічних технологій на основі особистісно орієнтованого педагогічного процесу. Технологія проектного навчання (педагогічна основа, основна мета, характерні риси, недоліки технології).

Ігрові технології навчання (педагогічна основа, основна мета, характерні риси, недоліки технології). Суть технологій розвивального та проблемного навчання.

Тема 4. Реалізація технологій навчання в педагогічних системах розвинутих країн

Особливості розвитку технологій навчання в зарубіжних педагогічних системах. Особистісно-зорієнтована направленість технологій навчання в розвинутих країнах світу. Практико-орієнтовані технології навчання в професійній освіті провідних світових країн.

Змістовий модуль 2. Особливості планування навчального процесу та системи контролю за навчальною діяльністю в умовах сучасних педагогічних технологій

Тема 5. Планування навчального процесу. Характеристика планів навчального процесу та особливості їх формування з врахуванням застосовуваних педагогічних технологій

Основні поняття планування навчального процесу. Особливості формування плану-конспекту заняття, характеристика основних етапів. Характеристика структурних компонентів заняття. Особливості підготовки занять в залежності від їх типів та застосовуваних педагогічних технологій.

Тема 6. Діагностика навчання. Система контролю за навчальною діяльністю в умовах сучасних технологій навчання

Базові поняття в системі діагностики якості професійної освіти. Принципи організації контролю знань. Функції контролю знань. Методи контролю знань. Види і форми контролю знань в умовах сучасних педагогічних технологій. Шляхи підвищення об'єктивності контролю знань в професійній освіті.

ЗМІСТ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарське заняття № 1

Тема: Теоретичні основи технологій навчання

Мета семінарського заняття:

Навчальна: Ознайомити студентів з суттю технологізації педагогічного процесу, історичними передумовами та основними етапами розвитку педагогічної технології, основними характеристиками (критеріями) технологій в освіті, структурою педагогічної технології, основними видами технологій навчання.

Виховна: виховувати у студентів інтерес до педагогічної діяльності.

Розвивальна: розвивати у студентів комунікативні уміння.

Студент повинен знати: основні поняття в системі «педагогічні технології», основні етапи розвитку педагогічної технології, структуру, основні ознаки, характеристики (критерії) педагогічної технології, класифікацію технологій навчання.

Студент повинен вміти: аналізувати історичні передумови та аспекти розвитку технологій навчання, наводити класифікацію педагогічних технологій за різними ознаками.

План

1. Поняття технології навчання.
2. Історико-педагогічні засади проблеми розвитку педагогічних технологій.
3. Основні характеристики (критерії) технології навчання.
4. Компоненти структури технології навчання.
5. Загальна класифікація технологій навчання.

Рекомендована література:

1. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н. П. Наволокова. – Х. : Видавнича група «Основа», 2009. – 176 с. – (Серія «Золота педагогічна скарбниця»).

2. Жигірь В.І., Чернега О.А. Професійна педагогіка: Навчальний посібник / за ред. М.В. Вачевського. – К.: ТОВ «Кондор», 2012. – 336 с.

3. Інноваційні технології навчання від А до Я/ упор. Валентина Волканова. – К.: Шк. Світ, 2011. – 96 с. –(Бібліотека «Шкільного світу»).

4. Коваленко О.Е. Методика професійного обучения. Учебник для инженеров-педагогов, преподавателей спецдисциплин системы профессионально-технического и высшего образования. – Харьков: ЧП „Штрих”, 2003. - 480 с.

5. Освітні технології: Навч.-метод. посібник / О.М.Пехота, А.З. Кіктенко, О.М. Любарська та ін.; За заг. ред. О.М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2001. – 256 с.

6. Підласий І.П. Практична педагогіка або три технології. Інтерактивний підручник для педагогів ринкової системи освіти – К.:Видавничий Дім «Слово», 2004. – 616 с.

Завдання до семінарського заняття

I. Розкрийте зміст понять: «технологія», «освітня технологія», «педагогічна технологія», «технологія навчання», «структура педагогічної технології», «ознаки технологій навчання», «характеристики (критерії) технології навчання».

II. Індивідуальні навчально – дослідні завдання:

ПІДГОТУЙТЕ РЕФЕРАТ НА ТЕМУ (на вибір):

1. Філософсько-соціальні передумови виникнення педагогічних технологій.
2. Психолого-педагогічні аспекти організації професійного навчання в умовах сучасних педагогічних технологій.
3. Сутнісні характеристики професійної підготовки студентів економічних спеціальностей у сучасних умовах.
4. Сутнісні характеристики професійної підготовки студентів інженерних спеціальностей в галузі легкої промисловості у сучасних умовах.
5. Вплив науково-технічного та соціального прогресу на формування мети і завдань професійної підготовки молоді.
6. Провідні функції професійної освіти на сучасному етапі.

III. Практичне завдання (робота по групах):

3.1 Скласти структурну схему основних етапів розвитку педагогічної технології у світовому освітньому просторі з наведенням деталізованої характеристики кожного етапу.

3.2 Сформувати у вигляді схеми хронологію введення в педагогіку поняття «технологія».

IV. Самостійне завдання (Домашній практикум):

1. Опрацюйте поданий теоретичний матеріал (Підласий І. П. Практична педагогіка або три технології : інтерактивний підручник [для педагогів ринкової системи освіти] [Текст] / Іван Павлович Підласий. – К. : Видавничий дім «Слово», 2004. – С. 64–73).

2. Законспекуйте опрацьований матеріал за самостійно складеним планом.

Семінарське заняття № 2

Тема: Характеристика продуктивних професійно-орієнтованих технологій навчання в системі професійної освіти

Мета семінарського заняття:

Навчальна: Ознайомити студентів з суттю, педагогічними умовами та ефективністю застосування основних продуктивних професійно-орієнтованих технологій навчання.

Виховна: виховувати у студентів інтерес до педагогічної діяльності.

Розвивальна: розвивати у студентів комунікативні уміння.

Студент повинен знати: сутність, зміст, основну мету технологій традиційного, програмованого, контекстного навчання, інформаційних технологій.

Студент повинен вміти: визначати умови ефективності основних педагогічних технологій, максимально ефективно застосовувати їх дидактичні можливості в процесі практичного застосування.

План

1. Загальна характеристика продуктивних професійно-орієнтованих технологій навчання в системі професійної освіти.
2. Суть технології контекстного навчання в системі професійної освіти. Технологія традиційного навчання (педагогічна основа, основна мета, характерні риси, недоліки технології).
3. Технологія програмованого навчання (педагогічна основа, основна мета, характерні риси, недоліки технології).
4. Сучасні інформаційні технології та організаційно-педагогічні умови їх застосування.

Рекомендована література:

1. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н. П. Наволокова. – Х. : Видавнича група «Основа», 2009. – 176 с. – (Серія «Золота педагогічна скарбниця»).
2. Жигір В.І., Чернега О.А. Професійна педагогіка: Навчальний посібник / за ред. М.В. Вачевського. – К.: ТОВ «Кондор», 2012. – 336 с.
3. Жигуц Ю.Ю. Методика викладання інженерних дисциплін: навч. посіб. Реком. МОНУ для студ. ВНЗ// Жигуц Ю.Ю., Лазар В.Ф.. – Ужгород: Інватор, 2016 – 240 с.
4. Інноваційні технології навчання від А до Я/ упор. Валентина Волканова. – К.: Шк. Світ, 2011. – 96 с. –(Бібліотека «Шкільного світу»).
5. Набока О.Г. Теорія і методика застосування професійно-орієнтованих технологій навчання майбутніх економістів у процесі фахової підготовки: дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04 / Набока Ольга Георгіївна; Державний вищий навчальний заклад „Донбаський державний педагогічний університет”. - Слов'янськ, 2013. – 494 с.
6. Освітні технології: Навч.-метод. посібник / О.М.Пехота, А.З. Кіктенко, О.М. Любарська та ін.; За заг. ред. О.М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2001. – 256 с.
7. Підласий І.П. Практична педагогіка або три технології. Інтерактивний підручник для педагогів ринкової системи освіти – К.:Видавничий Дім «Слово», 2004. – 616 с.
8. Полуда С. Перспективи іноземного інвестування в галузі легкої промисловості на сучасному етапі та їх вплив на професійну підготовку фахівців галузі / С. Полуда, А. Попова, Н. Бокша // Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації: збірник наукових праць за матеріалами XXII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (28 лютого 2017 р.). – Переяслав-Хмельницький, 2017. – Випуск 22. – С.194-196.
9. Стрельников В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі : модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МПК ПУЕТ / В. Ю. Стрельников, І. Г. Брітченко. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 309 с.

Завдання до семінарського заняття

I. Розкрийте зміст понять: «продуктивні технології», «професійно-орієнтоване навчання», «практико-орієнтоване навчання», «контекстне навчання», «дидактичний прагматизм».

II. Індивідуальні навчально – дослідні завдання:

ПІДГОТУЙТЕ РЕФЕРАТ НА ТЕМУ (на вибір):

1. Застосування професійно-орієнтованих технологій навчання майбутніх економістів у професійних навчальних закладах.

2. Застосування практико-орієнтованих технологій навчання майбутніх фахівців інженерних спеціальностей у професійних навчальних закладах.

3. Організація модульно-рейтингової та кредитно-модульної технологій навчання.

4. Роль інформаційно-комунікаційних технологій у вивченні професійно-орієнтованих дисциплін.

5. Інтернет як засіб наукового та навчального спілкування у професійній освіті.

III. Практичне завдання (робота по групах):

Виконати тестові завдання.

IV. Самостійне завдання (Домашній практикум):

1. Опрацюйте поданий теоретичний матеріал (Жигірь В.І., Чернега О.А. Професійна педагогіка: Навчальний посібник /за ред. М.В. Вачевського. – К.: ТОВ «Кондор», 2012. – С. 212-229).

2. Законспекуйте опрацьований матеріал за самостійно складеним планом.

Семінарське заняття № 3

Тема: Характеристика особистісно-орієнтованих педагогічних технологій в сучасній системі підготовки фахівця

Мета семінарського заняття:

Навчальна: Ознайомити студентів з технологіями проектного, ігрового, розвивального, проблемного навчання.

Виховна: виховувати у студентів інтерес до педагогічної діяльності.

Розвивальна: розвивати у студентів комунікативні уміння.

Студент повинен знати: сутність, зміст, основну мету технологій проектного, ігрового, розвивального, проблемного навчання.

Студент повинен вміти: визначати умови ефективності особистісно орієнтованих педагогічних технологій, максимально ефективно застосовувати їх дидактичні можливості в процесі практичного застосування.

План

1. Загальна характеристика педагогічних технологій на основі особистісно орієнтованого педагогічного процесу.

2. Технологія проектного навчання (педагогічна основа, основна мета, характерні риси, недоліки технології).

3. Ігрові технології навчання (педагогічна основа, основна мета, характерні риси, недоліки технології).

4. Суть технологій розвивального та проблемного навчання.

Рекомендована література:

1. Бокша Н.І. Професійна підготовка майбутніх фахівців легкої промисловості в умовах виробничого середовища підприємств галузі / Н. Бокша // Актуальні проблеми вищої професійної освіти : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (23 березня 2017 р.). – Київ : НАУ, 2017. – С.31-32.

2. Бокша Н.І. Формування дослідницької компетентності майбутніх фахівців легкої промисловості в сучасних умовах // Теоретична і дидактична філологія. Серія "Педагогіка" : збірник наукових праць. – Переяслав-Хмельницький, 2017. – С.12-21.

3. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н. П. Наволокова. – Х. : Видавнича група «Основа», 2009. – 176 с. – (Серія «Золота педагогічна скарбниця»).

4. Жигір В.І., Чернега О.А. Професійна педагогіка: Навчальний посібник / за ред. М.В. Вачевського. – К.: ТОВ «Кондор», 2012. – 336 с.

5. Жигуц Ю.Ю. Методика викладання інженерних дисциплін: навч. посіб. Реком. МОНУ для студ. ВНЗ// Жигуц Ю.Ю., Лазар В.Ф.. – Ужгород: Інватор, 2016 – 240 с.

6. Коваленко О.Е. Методика професійного навчання. Учебник для инженеро-педагогов, преподавателей спецдисциплин системы профессионально-технического и высшего образования. – Харьков: ЧП „Штрих”, 2003. - 480 с.

7. Інноваційні технології навчання від А до Я/ упор. Валентина Волканова. – К.: Шк. Світ, 2011. – 96 с. –(Бібліотека «Шкільного світу»).

8. Набока О.Г. Теорія і методика застосування професійно-орієнтованих технологій навчання майбутніх економістів у процесі фахової підготовки: дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04 / Набока Ольга Георгіївна; Державний вищий навчальний заклад „Донбаський державний педагогічний університет”. - Слов'янськ, 2013. – 494 с.

9. Освітні технології: Навч.-метод. посібник / О.М.Пехота, А.З. Кіктенко, О.М. Любарська та ін.; За заг. ред. О.М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2001. – 256 с.

10. Стрельников В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі : модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МПК ПУЕТ / В. Ю. Стрельников, І. Г. Брітченко. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 309 с.

Завдання до семінарського заняття

I. Розкрийте зміст понять: «проект», «ділова гра», «особистісний підхід у педагогіці».

II. Індивідуальні навчально – дослідні завдання:

ПІДГОТУЙТЕ РЕФЕРАТ НА ТЕМУ (на вибір):

1. Розвиток пізнавальних та дослідницьких здібностей у процесі навчання.

2. Тенденції вдосконалення та перспективи розвитку сучасних технологій професійного навчання.

3. Технологія формотворення знань та здібностей учнів та студентів до самостійної навчальної діяльності.
4. Роль гри у розвитку комунікативних здібностей учнів та студентів.
5. Технології кейс-методу (метод аналізу економічних ситуацій).
6. Характеристика сучасних технологій розвивального навчання у системі професійної освіти.

III. Практичне завдання (робота по групах):

- 3.1. Скласти структурно-логічну схему проектного навчання.
- 3.2. Виконати тестові завдання.

IV. Самостійне завдання (Домашній практикум):

1. Опрацюйте поданий теоретичний матеріал (Стрельников В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі : модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МППК ПУЕТ / В. Ю. Стрельников, І. Г. Брітченко. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – С. 155-188).
2. Законспекуйте опрацьований матеріал за самостійно складеним планом.

Семінарське заняття №4

Тема: Реалізація сучасних технологій навчання в педагогічних системах розвинутих країн

Мета семінарського заняття:

Навчальна: Ознайомити студентів з особливостями розвитку технологій навчання в зарубіжних педагогічних системах, а саме особистісно-зорієнтованою направленістю технологій навчання в початковій та середній школі та практико-зорієнтованому підході технологій навчання в системі професійної освіти розвинутих країн.

Виховна: виховувати у студентів інтерес до педагогічної діяльності.

Розвивальна: розвивати у студентів комунікативні уміння.

Студент повинен знати: особливості розвитку технологій навчання в зарубіжних педагогічних системах

Студент повинен вміти: визначати умови ефективності впровадження зарубіжних технологій навчання у вітчизняну педагогічну систему.

План

1. Особливості розвитку технологій навчання в зарубіжних педагогічних системах.
2. Особистісно-зорієнтована направленість технологій навчання в розвинутих країнах світу.
3. Практико-орієнтовані технології навчання в професійній освіті провідних світових країн.

Рекомендована література:

1. Бідюк Н. М. Розвиток змісту та форм організації підготовки бакалаврів в університетах Великої Британії : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.04 [Електронний ресурс] / Н. М. Бідюк. – Тернопіль, 2000. – 21 с.

2. Бокша Н.І. Досвід професійної орієнтації молоді на інженерні спеціальності в країнах Центрально-Східної Європи // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія "Педагогіка та психологія": збірник наукових праць. – Мукачєво : МДУ, 2017. – Випуск 2(6). –С 197-199.

3. Бокша Н.І. Освітнє спрямування національних та міжнародних програм розвитку в системі вищої інженерної освіти країн Центрально-Східної Європи// Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія: Зб. Наук. Праць. – Випуск 52/ Редкол.: В.І. Шахов (голова) та ін. – Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2017. –С. 173-179.

4. Бокша Н.І. Особливості підготовки фахівців легкої промисловості у вищій школі Чехії та Словаччини на сучасному етапі // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія "Педагогіка та психологія": збірник наукових праць. – Мукачєво : МДУ, 2016. – Випуск 2(4). – С.162-166.

5. Двояшкіна К. Н. Подготовка специалистов для сельского хозяйства в английском колледже: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / К. Н. Двояшкіна. – М., 2004. – 235 с.

6. Кондратенко О. Подготовка инженеров швейного производства на основе инновационных технологий обучения: Автореф. дис. ... доктора педагогики: спец. 13.00.02 – Теория и методология обучения (Основы швейного производства) / Ольга Кондратенко; Тираспольский Государственный Университет, Молдова. – Кишинев, 2006. – 25 с.

7. В. О. Іванов. Практико-орієнтовані технології в інженерній освіті : навчальний посібник / В. О. Іванов, Д. В. Криворучко, О. В. Купенко. – Харків : НТМТ, 2015. – 140 с.

8. Товканець Г. В. Розвиток економічної освіти у вищій школі Чехії і Словаччини у ХХ столітті : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01 / Г. В. Товканець; НАПН України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих. - Київ, 2014. - 46 с. - укр.

9. Stanislav Kuchta, Anna Oršul'áková, Ján Benko. EduScrum ako inovatívna vyučovacia metóda aplikovaná vo vyučovacom procese SOŠ podnikania v Prešove so zameraním na zlepšenie uplatnenia absolventa školy na trhu práce // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія "Педагогіка та психологія": збірник наукових праць. – Мукачєво : МДУ, 2017. – Випуск 2(6). –С. 96-99

Завдання до семінарського заняття

I. Розкрийте зміст понять: «навчання через діяльність», «інформаційне суспільство», «інтеграція», «глобалізація».

II. Індивідуальні навчально – дослідні завдання:

ПІДГОТУЙТЕ РЕФЕРАТ НА ТЕМУ (на вибір):

1. Використання сучасних освітніх технологій при підготовці фахівців економічних спеціальностей в розвинутих країнах світу.

2. Використання сучасних освітніх технологій при підготовці фахівців технічних спеціальностей в розвинутих країнах світу.

3. Особливості реалізації практико-орієнтованих технологій в системі професійної освіти провідних європейських країн.

III. Практичне завдання (робота по групах):

Виконати тестові завдання.

IV. Самостійне завдання (Домашній практикум):

1. Опрацюйте поданий теоретичний матеріал (В. О. Іванов. Практико-орієнтовані технології в інженерній освіті : навчальний посібник / В. О. Іванов, Д. В. Криворучко, О. В. Купенко. – Харків : НТМТ, 2015. – С.)

2. Законспекуйте опрацьований матеріал за самостійно складеним планом.

Семінарське заняття № 5

Тема: Планування навчального процесу. Характеристика планів навчального процесу та особливості їх формування

Мета семінарського заняття:

Навчальна: Ознайомити студентів з суттю планування навчального процесу, перспективними та поточними видами планів для середньої і професійної школи та особливостями їх формування.

Виховна: виховувати у студентів інтерес до педагогічної діяльності.

Розвивальна: розвивати у студентів комунікативні уміння та практичні навички планування навчального процесу.

Студент повинен знати: основні поняття щодо планування навчального процесу, особливості формування плану-конспекту заняття, характеристику його основних етапів; характеристику структурних компонентів заняття; особливості підготовки занять в залежності від їх типів та застосовуваних педагогічних технологій.

Студент повинен вміти: виконувати раціональне планування навчального процесу; складати календарно-тематичний план (навчальний та робочий план) та план-конспект заняття, здійснювати підготовку занять в залежності від їх типів та застосовуваних педагогічних технологій.

План

1. Основні поняття планування навчального процесу.
2. Особливості формування плану-конспекту заняття, характеристика основних етапів.
3. Характеристика структурних компонентів заняття.
4. Особливості підготовки занять в залежності від їх типів та застосовуваних педагогічних технологій.

Рекомендована література:

1. Зайченко І.В. Теорія і методика професійного навчання: навч. Посібник. – 2-е вид., доповн. і переробл. /І.В. Зайченко. – К.: Видавництво Ліра-К, 2016. – 518 с.

2. Іваницький О. І. Моделювання навчального процесу як засіб методичної підготовки майбутнього вчителя фізики [Електронний ресурс] // <http://imidg.ucoz.ua/elgurnal/vyp22/6/ivanickij-tezi.pdf>

3. Моделювання освітньої та професійної підготовки фахівця : навчально-методичний посібник до курсу / авт.-упоряд. Н. М. Салига. – Івано-Франківськ, 2016. – 115 с.

4. Підласий І.П. Практична педагогіка або три технології. Інтерактивний підручник для педагогів ринкової системи освіти – К.:Видавничий Дім «Слово», 2004. – 616 с.

5. Сыгодина М.В. Моделирование системы организации учебного процесса в техническом университете [Электронный ресурс] / М.В. Сыгодина . – Режим доступа до ресурсу: www.dslib.net/sys-analiz/sygotina.html

Завдання до семінарського заняття

I. Розкрийте зміст понять: «календарно-тематичний план», «план-конспект заняття», «навчальний план», «робочий навчальний план».

II. Індивідуальні навчально – дослідні завдання:

ПІДГОТУЙТЕ РЕФЕРАТ НА ТЕМУ (на вибір):

1. Організація науково-дослідної діяльності у системі професійної освіти.
2. Реалізація дистанційного навчання в системі професійної освіти.
3. Особливості перервної професійної освіти в умовах сучасних педагогічних технологій.
4. Інтеграція теоретичного і виробничого навчання в процесі професійної підготовки фахівців.

III. Практичне завдання (робота по групах):

3.1. Скласти план-конспект заняття по заданій викладачем темі з навчальної дисципліни.

3.2. На основі затвердженого в Мукачівському державному університеті навчального плану підготовки бакалавра за певною освітньою програмою (задається викладачем) розробити проект робочого плану на 2018/2019 навчальний рік.

IV. Самостійне завдання (Домашній практикум):

1. Опрацюйте поданий теоретичний матеріал (Підласий І. П. Практична педагогіка або три технології : інтерактивний підручник [для педагогів ринкової системи освіти] [Текст] / Іван Павлович Підласий. – К. : Видавничий дім «Слово», 2004. – С. 584–604).

2. Законспектуйте опрацьований матеріал за самостійно складеним планом.

Семінарське заняття № 6

Тема: Діагностика якості професійної освіти

Мета семінарського заняття:

Навчальна: Ознайомити студентів з діагностикою якості професійної освіти

Виховна: виховувати у студентів інтерес до педагогічної діяльності.

Розвивальна: розвивати у студентів комунікативні уміння, критичне мислення.

Студент повинен знати: основні етапи системи контролю і оцінки знань; функції, види, форми, методи контролю і оцінки знань.

Студент повинен вміти: аналізувати різні види, форми, методи контролю і оцінки знань, визначати умови ефективності застосування різних видів, форм, методів контролю і оцінки знань в процесі педагогічної діяльності в залежності від застосовуваної педагогічної технології.

План

1. Базові поняття в системі діагностики якості професійної освіти
2. Контроль та оцінювання знань, умінь і навичок студентів
3. Педагогічне тестування як метод діагностики якості професійного навчання
4. Технологія розроблення тестових завдань.

Рекомендована література:

1. Жигір В.І., Чернега О.А. Професійна педагогіка: Навчальний посібник /за ред. М.В. Вачевського. – К.: ТОВ «Кондор», 2012. – 336 с.
2. Зайченко І.В. Теорія і методика професійного навчання: навч. Посібник. – 2-е вид., доповн. і переробл. /І.В. Зайченко. – К.: Видавництво Ліра-К, 2016. – 518 с.
3. Ігнатенко Г.В. Професійна педагогіка: навчальний посібник. – К.: Видавничий дім «Слово», 2013 . – 352 с.
4. Коваленко О. Є., Шматков Є.В. Методика професійного навчання. Частина 2. Методика професійно-перактичного навчання. Навчальний посібник для студентів інженерно-педагогічних спеціальностей вищих навчальних закладів II-IV рівнів акредитації.– Харків, 2002. – 216 с.

Завдання до семінарського заняття

I. Розкрийте зміст понять: «функції контролю і оцінки знань», «види контролю і оцінки знань», «форми контролю і оцінки знань», «педагогічне тестування».

II. Індивідуальні навчально – дослідні завдання:

ПІДГОТУЙТЕ РЕФЕРАТ НА ТЕМУ (на вибір):

- 1.Характеристика систем оцінювання якості знань учнів, студентів на прикладі розвинутих країн світу
2. Шляхи підвищення об'єктивності контролю знань студентів
3. Контроль знань студентів за допомогою сучасних інформаційних технологій

III. Практичне завдання (робота по групах):

- 3.1. Скласти тестові завдання по темам курсу.
- 3.2. Виконати тестові завдання.

IV. Самостійне завдання (Домашній практикум):

1. Опрацюйте поданий теоретичний матеріал (Ігнатенко Г.В. Професійна педагогіка: навчальний посібник. – К.: Видавничий дім «Слово», 2013 . – С. 275-297).
2. Законспекуйте опрацьований матеріал за самостійно складеним планом.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Суть технологізації педагогічного процесу. Поняття педагогічної технології.
2. Історико-педагогічні засади проблеми розвитку педагогічних технологій. Етапи розвитку педагогічної технології.
3. Основні характеристики (критерії) технології навчання. Компоненти структури технології навчання.
4. Класифікація педагогічних технологій.
5. Технологія традиційного навчання (педагогічна основа, основна мета, характерні риси, переваги, недоліки технології).
6. Технологія програмованого навчання (педагогічна основа, основна мета, характерні риси, переваги, недоліки технології).
7. Технологія розвивального навчання (педагогічна основа, основна мета, характерні риси, переваги, недоліки технології).
8. Суть технології контекстного навчання (педагогічна основа, основна мета, характерні риси, переваги, недоліки технології).
9. Технологія ігрового навчання (педагогічна основа, основна мета, характерні риси, переваги, недоліки технології).
10. Технологія проектного навчання (педагогічна основа, основна мета, характерні риси, переваги, недоліки технології).
11. Суть технології диференційованого навчання (педагогічна основа, основна мета, принципи, характерні риси, переваги, недоліки технології).
12. Технологія модульного навчання (педагогічна основа, основна мета, характерні риси, переваги, недоліки технології).
13. Особливості розвитку технологій навчання в зарубіжних педагогічних системах.
14. Особистісно-зорієнтована направленість технологій навчання в розвинутих країнах світу.
15. Практико-орієнтовані технології навчання в професійній освіті провідних світових країн.
16. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі.
17. Базові поняття в системі діагностики якості професійної освіти.
18. Контроль та оцінювання знань, умінь і навичок студентів.
19. Методи контролю знань.
20. Види і форми контролю знань.
21. Педагогічне тестування як метод діагностики якості професійного навчання.
22. Технологія розроблення тестових завдань.
23. Основні поняття планування навчального процесу.
24. Особливості формування плану-конспекту заняття, характеристика основних етапів.
25. Характеристика структурних компонентів заняття.
26. Особливості підготовки занять в залежності від їх типів та застосовуваних педагогічних технологій.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базові джерела

1. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н. П. Наволокова. – Х. : Видавнича група «Основа», 2009. – 176 с. – (Серія «Золота педагогічна скарбниця»).
2. Жигірь В.І., Чернега О.А. Професійна педагогіка: Навчальний посібник / за ред. М.В. Вачевського. – К.: ТОВ «Кондор», 2012. – 336 с.
3. Жигуц Ю.Ю. Методика викладання інженерних дисциплін: навч. посіб. Реком. МОНУ для студ. ВНЗ// Жигуц Ю.Ю., Лазар В.Ф.. – Ужгород: Інватор, 2016 – 240 с.
4. Зайченко І.В. Теорія і методика професійного навчання: навч. Посібник. – 2-е вид., доповн. і переробл. /І.В. Зайченко. – К.: Видавництво Ліра-К, 2016. – 518 с.
5. Іванов В. О. Практико-орієнтовані технології в інженерній освіті : навчальний посібник / В. О. Іванов, Д. В. Криворучко, О. В. Купенко. – Харків : НТМТ, 2015. – 140 с.
6. Ігнатенко Г.В. Професійна педагогіка: навчальний посібник. – К.: Видавничий дім «Слово», 2013 . – 352 с.
7. Інноваційні технології навчання від А до Я/ упор. Валентина Волканова. – К.: Шк. Світ, 2011. – 96 с. –(Бібліотека «Шкільного світу»).
8. Коваленко О.Е. Методика професійного навчання. Учебник для инженеров-педагогов, преподавателей спецдисциплин системы профессионально-технического и высшего образования. – Харьков: ЧП „Штрих”, 2003. - 480 с.
9. Коваленко О. Є., Шматков Є.В. Методика професійного навчання. Частина 2. Методика професійно-практичного навчання. Навчальний посібник для студентів інженерно-педагогічних спеціальностей вищих навчальних закладів II-IV рівнів акредитації.– Харків, 2002. – 216 с.
10. Освітні технології: Навч.-метод. посібник / О.М.Пехота, А.З. Кіктенко, О.М. Любарська та ін.; За заг. ред. О.М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2001. – 256 с.
11. Підласий І.П. Практична педагогіка або три технології. Інтерактивний підручник для педагогів ринкової системи освіти – К.:Видавничий Дім «Слово», 2004. – 616 с.
12. Попова О.В. Становлення і розвиток інноваційних педагогічних ідей в Україні у ХХ столітті.- Харків, 2001.- 256 с
13. Стрельников В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі : модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МПК ПУЕТ / В. Ю. Стрельников, І. Г. Брітченко. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 309 с.
14. Товканець Г. В. Педагогіка : навчально-методичні матеріали / Товканець Г. В.. – Мукачево : МДУ, 2012. – 266 с.
15. Товканець Г. В. Університетська освіта / Г. В. Товканець. – К. : Кондор, 2011. – 181 с.

Допоміжні джерела

1. Бідюк Н. М. Розвиток змісту та форм організації підготовки бакалаврів в університетах Великої Британії : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.04 [Електронний ресурс] / Н. М. Бідюк. – Тернопіль, 2000. – 21 с.
2. Бокша Н.І. Актуальні аспекти розвитку інженерної освіти в східноєвропейських країнах // Вища школа і ринок праці: інтеграція, модернізація, інтернаціоналізація : збірник тез доповідей за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції (19-21 жовтня 2016 р.) / гол.ред. Т.Д. Щербан. – Мукачєво : МДУ, 2016. – С.29-30.
3. Бокша Н.І. Діяльність професійних організацій в галузі легкої промисловості та їх вплив на розвиток інженерної освіти в країнах Східної Європи // Сучасні тенденції розвитку науки і освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів [Електронний ресурс]: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції (17-18 травня 2017 р.) / Гол.ред. Т.Д. Щербан. – Мукачєво : РВВ МДУ, 2017. – С.20-22.
4. Бокша Н.І. Досвід професійної орієнтації молоді на інженерні спеціальності в країнах Центрально-Східної Європи // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія "Педагогіка та психологія" : збірник наукових праць. – Мукачєво : МДУ, 2017. – Випуск 2(6). – С 197-199.
5. Бокша Н.І. Освітнє спрямування національних та міжнародних програм розвитку в системі вищої інженерної освіти країн Центрально-Східної Європи// Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія: Зб. Наук. Праць. – Випуск 52/ Редкол.: В.І. Шахов (голова) та ін. – Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2017. –С. 173-179.
6. Бокша Н.І. Особливості підготовки фахівців легкої промисловості у вищій школі Чехії та Словаччини на сучасному етапі // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія "Педагогіка та психологія" : збірник наукових праць. – Мукачєво : МДУ, 2016. – Випуск 2(4). – С.162-166.
7. Бокша Н.І. Професійна підготовка майбутніх фахівців легкої промисловості в умовах виробничого середовища підприємств галузі / Н. Бокша // Актуальні проблеми вищої професійної освіти : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (23 березня 2017 р.). – Київ : НАУ, 2017. – С.31-32.
8. Бокша Н.І. Формування дослідницької компетентності майбутніх фахівців легкої промисловості в сучасних умовах // Теоретична і дидактична філологія. Серія "Педагогіка" : збірник наукових праць. – Переяслав-Хмельницький, 2017. – С.12-21.
9. Двояшкіна К. Н. Підготовка спеціалістів для сільського господарства в англійском колледже: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / К. Н. Двояшкіна. – М., 2004. – 235 с.
10. Іваницький О. І. Моделювання навчального процесу як засіб методичної підготовки майбутнього вчителя фізики [Електронний ресурс] // <http://imidg.ucoz.ua/elgurnal/vyp22/6/ivanickij-tezi.pdf>
11. Кондратенко О. Підготовка інженерів швейного виробництва на основі інноваційних технологій навчання: Автореф. дис. ... доктора педагогіки: спец. 13.00.02 – Теорія і методологія навчання (Основи швейного виробництва) /

Ольга Кондратенко; Тираспольский Государственный Университет, Молдова. – Кишинев, 2006. – 25 с.

12. Левин К. Современные информационные технологии / К. Левин. – М. : Школа-Пресс, 2008. – 205 с.

13. Моделювання освітньої та професійної підготовки фахівця : навчально-методичний посібник до курсу / авт.-упоряд. Н. М. Салига. – Івано-Франківськ, 2016. – 115 с.

14. Набока О.Г. Теорія і методика застосування професійно-орієнтованих технологій навчання майбутніх економістів у процесі фахової підготовки: дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04 / Набока Ольга Георгіївна; Державний вищий навчальний заклад „Донбаський державний педагогічний університет”. - Слов’янськ, 2013. – 494 с.

15. Полуда С. Перспективи іноземного інвестування в галузі легкої промисловості на сучасному етапі та їх вплив на професійну підготовку фахівців галузі / С. Полуда, А. Попова, Н. Бокша // Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації : збірник наукових праць за матеріалами XXII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (28 лютого 2017 р.). – Переяслав-Хмельницький, 2017. – Випуск 22. – С.194-196.

16. Сыгодина М.В. Моделирование системы организации учебного процесса в техническом университете [Электронный ресурс] / М.В. Сыгодина . – Режим доступа до ресурсу: www.dslib.net/sys-analiz/sygotina.html

17. Товканець Г. В. Розвиток економічної освіти у вищій школі Чехії і Словаччини у XX столітті : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01 / Г. В. Товканець; НАПН України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих. - Київ, 2014. - 46 с. - укр.

18. Stanislav Kuchta, Anna Oršul'áková, Ján Benko. EduScrum ako inovatívna vyučovacia metóda aplikovaná vo vyučovacom procese SOŠ podnikania v Prešove so zameraním na zlepšenie uplatnenia absolventa školy na trhu práce // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія "Педагогіка та психологія" : збірник наукових праць. – Мукачево : МДУ, 2017. – Випуск 2(6). –С. 96-99.

ДОДАТОК

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ: ОСНОВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ»

1-й рівень

1. Вкажіть варіант відповіді, де подано визначення поняття «Викладання».

Відповідь:

- 1) процес взаємодії педагога та учня (студента), в результаті якого учень (студент) засвоює знання, формує вміння і навички;
- 2) організація та управління педагогом пізнавальної діяльності учнів (студентів), в результаті чого відбувається розвиток і виховання останніх;
- 3) власна навчальна діяльність учня (студента);
- 4) це сукупність наукових основ про природу, суспільство, мистецтво, а також відповідних умінь і навичок, необхідних кожній особистості незалежно від професії.

2. Вкажіть варіант відповіді, де схарактеризовано поняття «Навчальний план».

Відповідь:

- 1) це документ, що визначає зміст і обсяг знань, умінь і навичок, норми і значимість навчального предмета, послідовність його засвоєння по роках навчання, зміст окремих розділів і тем, час, що відводиться на їхнє вивчення, види і способи контролю;
- 2) це документ, що забезпечує організацію навчально-виховного процесу, визначений режим навчального закладу;
- 3) це державний нормативний документ, що встановлює перелік і облік навчальних предметів, їхній розподіл за циклами, навчальними тижнями і курсами;
- 4) це документ, що містить дані про значення професій, перспективи розвитку, коло основних обов'язків, методи і прийоми діяльності, основи одержання професії.

3. Вкажіть рядок, де схарактеризовано поняття «Навчальна програма».

Відповідь:

- 1) це документ, що визначає зміст і обсяг знань, умінь і навичок, норми і значимість навчального предмета, послідовність його засвоєння по роках навчання, зміст окремих розділів і тем, час, що відводиться на їхнє вивчення, види і способи контролю;
- 2) це документ, що забезпечує організацію навчально-виховного процесу, визначений режим навчального закладу;
- 3) це державний нормативний документ, що встановлює перелік і облік навчальних предметів, їхній розподіл за циклами, навчальними тижнями і курсами;
- 4) це документ, що містить дані про значення професій, перспективи розвитку, коло основних обов'язків, методи і прийоми діяльності, основи одержання професії.

4. Вкажіть рядок, де схарактеризовано поняття «Кваліфікаційна характеристика».

Відповідь:

- 1) це документ, що визначає зміст і обсяг знань, умінь і навичок, норми і значимість навчального предмета, послідовність його засвоєння по роках навчання, зміст окремих розділів і тем, час, що відводиться на їхнє вивчення, види і способи контролю;
- 2) це документ, що забезпечує організацію навчально-виховного процесу, визначений режим навчального закладу;
- 3) це державний нормативний документ, що встановлює перелік і облік навчальних предметів, їхній розподіл за циклами, навчальними тижнями і курсами;
- 4) це документ, що містить дані про значення професій, перспективи розвитку, коло основних обов'язків, методи і прийоми діяльності, основи одержання професії.

5. Вкажіть рядок, в якому схарактеризовано метод навчання «Робота з підручником».

Відповідь:

- 1) це самостійне опрацювання учнями (студентами) друкованого тексту, що дає їм змогу змістовно вивчити навчальний матеріал, закріпити його, виявити самостійність у навчанні;
- 2) це короткі, лаконічні, чіткі вказівки (рекомендації) щодо виконання дій;
- 3) це інформативно–доказовий виклад великого за обсягом, складного за логічною побудовою навчального матеріалу;
- 4) безпосереднє споглядання та сприймання явищ дійсності, у процесі якого учень (студент) здобуває знання безпосередньо з навколишнього середовища, власних спостережень і дослідів.

6. Вкажіть рядок, в якому схарактеризовано метод навчання «Інструктаж».

Відповідь:

- 1) це самостійне опрацювання учнями (студентами) друкованого тексту, що дає їм змогу змістовно вивчити навчальний матеріал, закріпити його, виявити самостійність у навчанні;
- 2) це короткі, лаконічні, чіткі вказівки (рекомендації) щодо виконання дій;
- 3) це інформативно–доказовий виклад великого за обсягом, складного за логічною побудовою навчального матеріалу;
- 4) безпосереднє споглядання та сприймання явищ дійсності, у процесі якого учень (студент) здобуває знання безпосередньо з навколишнього середовища, власних спостережень і дослідів.

7. Вкажіть рядок, в якому схарактеризовано метод навчання «Лекція».

Відповідь:

- 1) це самостійне опрацювання учнями (студентами) друкованого тексту, що дає їм змогу змістовно вивчити навчальний матеріал, закріпити його, виявити самостійність у навчанні;
- 2) це короткі, лаконічні, чіткі вказівки (рекомендації) щодо виконання дій;
- 3) це інформативно–доказовий виклад великого за обсягом, складного за логічною побудовою навчального матеріалу;
- 4) показ рухомих засобів унаочнення, приладів, дослідів, технічного устаткування тощо.

8. Вкажіть рядок, в якому схарактеризовано метод навчання «Самостійне спостереження».

Відповідь:

- 1) безпосереднє споглядання та сприймання явищ дійсності, у процесі якого учень (студент) здобуває знання безпосередньо з навколишнього середовища, власних спостережень і дослідів;
- 2) оснащення зображеннями статичної (нерухомої) наочності, плакатів, малюнків, карт, картин, схем та ін.;
- 3) показ рухомих засобів унаочнення, приладів, дослідів, технічного устаткування тощо;
- 4) це короткі, чіткі та лаконічні вказівки (рекомендації) щодо виконання певних дій.

9. Вкажіть рядок, в якому схарактеризовано метод навчання «Ілюстрування».

Відповідь:

- 1) безпосереднє споглядання та сприймання явищ дійсності, у процесі якого учень (студент) здобуває знання безпосередньо з навколишнього середовища, власних спостережень і дослідів;
- 2) оснащення зображеннями статичної (нерухомої) наочності, плакатів, малюнків, карт, картин, схем та ін.;
- 3) показ рухомих засобів унаочнення, приладів, дослідів, технічного устаткування тощо;
- 4) це короткі, чіткі та лаконічні вказівки (рекомендації) щодо виконання певних дій.

10. Вкажіть рядок, в якому схарактеризовано метод навчання «Демонстрування».

Відповідь:

- 1) безпосереднє споглядання та сприймання явищ дійсності, у процесі якого учень (студент) здобуває знання безпосередньо з навколишнього середовища, власних спостережень і дослідів;
- 2) оснащення зображеннями статичної (нерухомої) наочності, плакатів, малюнків, карт, картин, схем та ін.;
- 3) показ рухомих засобів унаочнення, приладів, дослідів, технічного устаткування тощо;
- 4) це короткі, чіткі та лаконічні вказівки (рекомендації) щодо виконання певних дій.

11. Вкажіть рядок, в якому схарактеризовано метод навчання «Вправа».

Відповідь:

- 1) форма організації навчального процесу, коли відбувається цілеспрямоване, багаторазове повторення учнями (студентами) певних дій та операцій (практичних, розумових) для формування навичок і вмінь;
- 2) форма організації навчального процесу, коли відбувається вивчення у навчальному закладі природних явищ за допомогою спеціального оснащення;
- 3) це застосування знань учнями (студентами) у ситуаціях, наближених до життєвих;
- 4) безпосереднє споглядання та сприймання явищ дійсності, у процесі якого учень (студент) здобуває знання безпосередньо з життя, власних спостережень і дослідів.

12. Вкажіть рядок, в якому схарактеризовано метод навчання «Лабораторна робота».

Відповідь:

- 1) форма організації навчального процесу, коли відбувається цілеспрямоване, багаторазове повторення учнями (студентами) певних дій та операцій (практичних, розумових) для формування навичок і вмінь;
- 2) форма організації навчального процесу, коли відбувається вивчення у навчальному закладі природних явищ за допомогою спеціального оснащення;
- 3) форма організації навчального процесу, коли відбувається застосування знань учнями (студентами) у ситуаціях, наближених до життєвих;
- 4) безпосереднє споглядання та сприймання явищ дійсності, у процесі якого учень (студент) здобуває знання безпосередньо з навколишнього середовища, власних спостережень і дослідів.

13. Вкажіть рядок, в якому схарактеризовано метод навчання «Практичні роботи».

Відповідь:

- 1) форма організації навчального процесу, коли відбувається цілеспрямоване, багаторазове повторення учнями (студентами) певних дій та операцій (практичних, розумових) для формування навичок і вмінь;
- 2) форма організації навчального процесу, коли відбувається вивчення у навчальному закладі природних явищ за допомогою спеціального оснащення;
- 3) форма організації навчального процесу, коли відбувається застосування знань учнями (студентами) у ситуаціях, наближених до життєвих;
- 4) безпосереднє споглядання та сприймання явищ дійсності, у процесі якого учень (студент) здобуває знання безпосередньо з життя, власних спостережень і дослідів.

14. Вкажіть рядок, в якому зазначено словесні методи організації та здійснення навчально–пізнавальної діяльності.

Відповідь:

- 1) бесіда, лекція, розповідь, пояснення, інструктаж, доповідь;
- 2) бесіда, лекція, розповідь, пояснення, інструктаж;
- 3) бесіда, протокол, розповідь, пояснення, інструктаж;

4) самостійна робота, бесіда, протокол, розповідь.

15. Вкажіть рядок, в якому подано визначення поняття «Урок».

Відповідь:

1) це форма навчального процесу, за якою учні (студенти) самостійно виконують практичні та лабораторні роботи, використовуючи знання, навички й уміння, які, як правило, проводять із предметів чи тем фізико–математичного і природничо–біологічного циклів після вивчення великих розділів курсу;

2) це обговорення класним колективом виконаних учнями (студентами) доповідей, рефератів, повідомлень, головних питань з основного розділу (чи кількох розділів);

3) це логічно закінчений, цілісний, обмежений в часі етап навчально–виховного процесу, яку проводять за розкладом під керівництвом педагога з постійним складом учнів (студентів);

4) це навчальний курс, для якого розроблено варіанти програм, навчальні посібники та у процесі якого учні (студенти) додатково вивчають окремі питання або окремі розділи навчальної дисципліни.

16. Вкажіть рядок, в якому подано визначення поняття «Семінарське заняття».

Відповідь:

1) це форма навчального процесу, за якою учні (студенти) самостійно виконують практичні та лабораторні роботи, використовуючи знання, навички й уміння, які, як правило, проводять із предметів чи тем фізико–математичного і природничо–біологічного циклів після вивчення великих розділів курсу;

2) це обговорення класним колективом виконаних учнями (студентами) доповідей, рефератів, повідомлень, головних питань з основного розділу (чи кількох розділів);

3) це логічно закінчений, цілісний, обмежений в часі етап навчально–виховного процесу, яку проводять за розкладом під керівництвом педагога з постійним складом учнів (студентів);

4) це навчальний курс, для якого розроблено варіанти програм, навчальні посібники та у процесі якого учні (студенти) додатково вивчають окремі питання або окремі розділи навчальної дисципліни.

17. Вкажіть рядок, в якому подано визначення поняття «Факультатив».

Відповідь:

1) це навчальний курс, для якого розроблено варіанти програм, навчальні посібники та у процесі якого учні (студенти) додатково вивчають окремі питання або окремі розділи навчальної дисципліни;

2) це форма організації педагогічного процесу, спрямована на вивчення учнями (студентами) поза межами навчального закладу і під керівництвом педагога природних чи соціальних явищ, процесів через безпосереднє їх сприймання;

3) це навчальні заняття у позаурочний час, організовані з метою розширення й поглиблення знань учнів (студентів) з різних предметів навчального плану й розвитку в них інтересу до відповідних галузей науки, художньої літератури й мистецтва, техніки тощо;

4) це логічне продовження аудиторних занять за завданням викладача з установленими термінами виконання.

18. Вкажіть рядок, в якому подано визначення поняття «Навчальна екскурсія».

Відповідь:

1) це навчальний курс, для якого розроблено варіанти програм, навчальні посібники та у процесі якого учні (студенти) додатково вивчають окремі питання або окремі розділи навчальної дисципліни;

2) це форма організації педагогічного процесу, спрямована на вивчення учнями (студентами) поза межами навчального закладу і під керівництвом педагога природних чи соціальних явищ, процесів через безпосереднє їх сприймання;

3) це навчальні заняття у позаурочний час, організовані з метою розширення й поглиблення знань учнів (студентів) з різних предметів навчального плану й розвитку в них інтересу до відповідних галузей науки, художньої літератури й мистецтва, техніки тощо;

4) це логічне продовження аудиторних занять за завданням викладача з установленими термінами виконання.

19. Вкажіть рядок, в якому подано визначення поняття «Предметні гуртки».

Відповідь:

1) це навчальний курс, для якого розроблено варіанти програм, навчальні посібники та у процесі якого учні (студенти) додатково вивчають окремі питання або окремі розділи навчальної дисципліни;

2) це форма організації педагогічного процесу, спрямована на вивчення учнями (студентами) поза межами навчального закладу і під керівництвом педагога природних чи соціальних явищ, процесів через безпосереднє їх сприймання;

3) це навчальні заняття у позаурочний час, організовані з метою розширення й поглиблення знань учнів (студентів) з різних предметів навчального плану й розвитку в них інтересу до відповідних галузей науки, художньої літератури й мистецтва, техніки тощо;

4) це логічне продовження аудиторних занять за завданням викладача з установленими термінами виконання.

20. Вкажіть рядок, в якому подано визначення поняття «Самостійна домашня робота».

Відповідь:

1) це навчальний курс, для якого розроблено варіанти програм, навчальні посібники та у процесі якого учні (студенти) додатково вивчають окремі питання або окремі розділи навчальної дисципліни;

2) це форма організації педагогічного процесу, спрямована на вивчення учнями (студентами) поза межами навчального закладу і під керівництвом педагога природних чи соціальних явищ, процесів через безпосереднє їх сприймання;

3) це навчальні заняття у позаурочний час, організовані з метою розширення й поглиблення знань учнів (студентів) з різних предметів навчального плану й розвитку в них інтересу до відповідних галузей науки, художньої літератури й мистецтва, техніки тощо;

4) це логічне продовження аудиторних занять за завданням викладача з установленими термінами виконання.

21. Суть якого виду контролю за навчально–пізнавальною діяльністю полягає у здійсненні його після вивчення розділів навчальної програми з метою перевірки, оцінювання і корекції засвоєння певної системи знань, умінь і навичок?

Відповідь:

1) підсумкового;

3) тематичного;

2) попереднього;

4) поточного.

22. Суть якого виду контролю за навчально–пізнавальною діяльністю полягає у здійсненні його перед вивченням нового матеріалу для з'ясування якості опорних знань, навичок і умінь з метою їх актуалізації та корекції, встановлення необхідних внутрішньо-предметних і міжпредметних зв'язків?

Відповідь:

1) підсумкового;

3) тематичного;

2) попереднього;

4) поточного.

23. Суть якого виду контролю за навчально–пізнавальною діяльністю полягає у здійсненні його у процесі вивчення нового матеріалу для з'ясування якості засвоєння учнями знань, навичок і вмінь з метою їх корекції

Відповідь:

- 1) підсумкового;
- 2) попереднього;
- 3) тематичного;
- 4) поточного.

24. Хто із названих нижче видатних діячів педагогічної науки обгрунтував основні дидактичні теоретичні положення, що стали основою педагогіки як науки?

Відповідь:

- 1) німецький педагог Вольфганг Ратке;
- 2) чеський педагог Ян Амос Коменський;
- 3) швейцарський педагог Йоганн–Генріх Песталоцці;
- 4) український педагог Василь Сухомлинський.

25. В якому столітті почав активно використовуватися термін «освітня технологія»?

Відповідь:

- 1) у XVст;
- 2) на початку ХХІст.;
- 3) у другій половині ХХст.
- 4) у кінці ХХст.

26. Як називається технологія навчання, в основі якої виступає концепція дидактичного енциклопедизму Я. А. Коменського, відповідно до якої якість навчання прямо пропорційна обсягу засвоєної інформації?

Відповідь:

- 1) технологія традиційного навчання;
- 2) технологія контекстного навчання;
- 3) технологія ігрового навчання;
- 4) технологія програмованого навчання.

27. Сутність якої технології навчання полягає у послідовній постановці перед студентами (учнями) проблемних завдань, вирішуючи які, вони не лише здобувають нові уміння і навички, але і накопичують досвід творчого розв'язання різноманітних професійних задач?

Відповідь:

- 1) технологія традиційного навчання;
- 2) технологія розвивального навчання;
- 3) технологія контекстного навчання;
- 4) технологія проблемного навчання.

28. Назвіть, в чому полягає суть технології проблемного навчання?

Відповідь:

1) інформація подається невеликими дозами; здійснюється контроль і оцінка засвоєння кожної порції пропонованої інформації за допомогою перевірного завдання; викладач дає вказівки залежно від правильності відповіді студента;

2) вільне одержання студентами (учнями) різних рівнів знань умінь і навичок – від репродуктивного до творчого;

3) вивчення нового матеріалу, його закріплення, контроль і оцінювання; засвоєння знань у вигляді фактологічного матеріалу і понятійного апарату, що чітко регламентується навчальними програмами;

4) послідовна постановка перед студентами (учнями) проблемних завдань, вирішуючи які, вони не лише здобувають нові уміння і навички, але і накопичують досвід творчого розв'язання різноманітних професійних задач.

29. Назвіть, в чому полягає суть технології проектного навчання?

Відповідь:

1) вивчення нового матеріалу, його закріплення, контроль і оцінювання; засвоєння знань у вигляді фактологічного матеріалу і понятійного апарату, що чітко регламентується навчальними програмами;

2) інформація подається невеликими дозами; здійснюється контроль і оцінка засвоєння кожної порції пропонованої інформації за допомогою перевірного завдання; викладач дає вказівки залежно від правильності відповіді студента;

3) моделювання систем відносин, а також предметного і соціального змісту майбутньої професійної діяльності;

4) детальна розробка та реалізація студентами конкретних проектів, що мають безпосереднє відношення до їх майбутньої професійної діяльності.

30. Назвіть, в чому полягає суть технології контекстного навчання?

Відповідь:

1) вивчення нового матеріалу, його закріплення, контроль і оцінювання; засвоєння знань у вигляді фактологічного матеріалу і понятійного апарату, що чітко регламентується навчальними програмами;

2) моделювання систем відносин, а також предметного і соціального змісту майбутньої професійної діяльності;

3) інформація подається невеликими дозами; здійснюється контроль і оцінка засвоєння кожної порції пропонованої інформації за допомогою перевірного завдання; викладач дає вказівки залежно від правильності відповіді студента;

4) детальна розробка та реалізація студентами конкретних проектів, що мають безпосереднє відношення до їх майбутньої професійної діяльності.

31. Назвіть, в чому полягає суть технології модульного навчання?

Відповідь:

1) вивчення нового матеріалу, його закріплення, контроль і оцінювання; засвоєння знань у вигляді фактологічного матеріалу і понятійного апарату, що чітко регламентується навчальними програмами;

2) моделювання систем відносин, а також предметного і соціального змісту майбутньої професійної діяльності;

3) інформація подається невеликими дозами; здійснюється контроль і оцінка засвоєння кожної порції пропонованої інформації за допомогою перевірного завдання; викладач дає вказівки залежно від правильності відповіді студента;

4) самостійна робота студентів з індивідуальною навчальною програмою у вигляді закінченого змістовного модуля.

32. Вкажіть рядок, у якому зазначені переваги технології програмованого навчання:

Відповідь:

1) надмірна експлуатація пам'яті студента;

2) одержання повної і постійної інформації про ступінь і якість засвоєння учнем (студентом) усієї навчальної програми; економія часу викладача на процесі передачі інформації;

3) формування навичок роботи у групі; формування самостійності, ділового лідерства, комунікативності, самовираження, безпосереднє застосування знань на практиці;

4) рефлексія студента, мотивація навчальної діяльності, можливість індивідуалізації і диференціації навчання.

33. Вкажіть рядок, у якому зазначені недоліки технології програмованого навчання:

Відповідь:

- 1) надмірна експлуатація пам'яті студента;
- 2) одержання повної і постійної інформації про ступінь і якість засвоєння учнем (студентом) усієї навчальної програми; економія часу викладача на процесі передачі інформації;
- 3) формування навичок роботи у групі; формування самостійності, ділового лідерства, комунікативності, самовираження, безпосереднє застосування знань на практиці;
- 4) рефлексія студента, мотивація навчальної діяльності, можливість індивідуалізації і диференціації навчання.

34. Вкажіть рядок, у якому зазначені переваги технології модульного навчання:

Відповідь:

- 1) надмірна експлуатація пам'яті студента;
- 2) одержання повної і постійної інформації про ступінь і якість засвоєння учнем (студентом) усієї навчальної програми; економія часу викладача на процесі передачі інформації;
- 3) формування навичок роботи у групі; формування самостійності, ділового лідерства, комунікативності, самовираження, безпосереднє застосування знань на практиці;
- 4) рефлексія студента, мотивація навчальної діяльності, можливість індивідуалізації і диференціації навчання.

35. Вкажіть рядок, у якому зазначені переваги проектної технології:

Відповідь:

- 1) надмірна експлуатація пам'яті студента;
- 2) одержання повної і постійної інформації про ступінь і якість засвоєння учнем (студентом) усієї навчальної програми; економія часу викладача на процесі передачі інформації;
- 3) формування навичок роботи у групі; формування самостійності, ділового лідерства, комунікативності, самовираження, безпосереднє застосування знань на практиці;
- 4) рефлексія студента, мотивація навчальної діяльності, можливість індивідуалізації і диференціації навчання.

36. Вкажіть рядок, у якому зазначені переваги технології ігрового навчання:

Відповідь:

- 1) широка галузь застосування; стимулювання активності та самостійності, цілісне засвоєння професії; процес навчання максимально наближений до реальної професійної діяльності;
- 2) одержання повної і постійної інформації про ступінь і якість засвоєння учнем (студентом) усієї навчальної програми; економія часу викладача на процесі передачі інформації;
- 3) формування навичок роботи у групі; формування самостійності, ділового лідерства, комунікативності, самовираження, безпосереднє застосування знань на практиці;
- 4) рефлексія студента, мотивація навчальної діяльності, можливість індивідуалізації і диференціації навчання.

37. Сутність якої технології навчання полягає в тому, що інформація подається невеликими дозами; здійснюється контроль і оцінка засвоєння кожної порції пропонованої інформації за допомогою перевірконого завдання; викладач дає вказівки залежно від правильності відповіді студента?

Відповідь:

- 1) технологія традиційного навчання;
- 2) технологія розвивального навчання;
- 3) технологія програмованого навчання.
- 4) технологія проектного навчання

38. Яка педагогічна технологія передбачає імітацію реальних виробничо-економічних процесів на ігровій моделі з метою формування в учнів професійних ЗУН, а також професійно-важливих якостей особистості?

Відповідь:

- 1) технологія традиційного навчання;
- 2) технологія контекстного навчання;
- 3) технологія традиційного навчання;
- 4) технологія ігрового навчання.

39. До головних і постійних складників педагогічного процесу належать:

Відповідь:

- 1) учні, роздатковий матеріал, викладач;
- 2) учні, інформація (предмет вивчення), викладач;
- 3) матеріально-технічна база, роздатковий матеріал, викладач;
- 4) інформація (предмет вивчення), роздатковий матеріал, матеріально-технічна база.

40. Продуктивні (предметно-орієнтовані) педагогічні технології - це технології, головною метою яких є:

Відповідь:

- 1) розвиток особистості, створення умов для самореалізації;
- 2) енциклопедичне засвоєння матеріалу;
- 3) оптимальне поєднання розвитку особистості і процесу засвоєння матеріалу.

41. Особистісно орієнтовані педагогічні технології - це технології, головною метою яких є:

Відповідь:

- 1) розвиток особистості, створення умов для самореалізації;
- 2) енциклопедичне засвоєння матеріалу;
- 3) оптимальне поєднання розвитку особистості і процесу засвоєння матеріалу.

42. Партнерська технологія (технологія співпраці) - це педагогічна технологія, головною метою якої є:

Відповідь:

- 1) розвиток особистості, створення умов для самореалізації;
- 2) енциклопедичне засвоєння матеріалу;
- 3) оптимальне поєднання розвитку особистості і процесу засвоєння матеріалу.

43. В традиційній педагогіці основним гаслом педагога є:

Відповідь:

- 1) «Не нашкодь»;
- 2) «Роби, як я»;
- 3) «Звертай увагу на оточуючих»;
- 4) «Будь уважним».

44. В інноваційній педагогіці основним гаслом педагога є:

Відповідь:

- 1) «Не нашкодь»;
- 2) «Роби, як я»;
- 3) «Звертай увагу на оточуючих»;
- 4) «Будь уважним».

45. В традиційній технології навчання до основних методів навчання належать:

Відповідь:

- 1) ілюстративно-пояснювальні, інформаційні;
- 2) фронтальні, індивідуальні;
- 3) проблемні, пошукові, евристичні, дослідницькі;
- 4) групові, колективні.

46. В інноваційних технологіях навчання до основних методів навчання належать:

Відповідь:

- 1) ілюстративно-пояснювальні, інформаційні;
- 2) фронтальні, індивідуальні;
- 3) проблемні, пошукові, евристичні, дослідницькі;
- 4) групові, колективні.

47. В традиційній технології навчання основними формами організації навчального процесу є:

Відповідь:

- 1) ілюстративно-пояснювальні, інформаційні;
- 2) фронтальні, індивідуальні;
- 3) проблемні, пошукові, евристичні, дослідницькі;
- 4) групові, колективні.

48. В інноваційних технологіях навчання основними формами організації навчального процесу є:

Відповідь:

- 1) ілюстративно-пояснювальні, інформаційні;
- 2) фронтальні, індивідуальні;
- 3) проблемні, пошукові, евристичні, дослідницькі;
- 4) групові, колективні.

49. Диференційоване навчання – це:

Відповідь:

- 1) організація навчального процесу, під час якої навчання здійснюється в процесі включення учня в навчальну гру;
- 2) форма організації навчального процесу, коли вчитель працює з групою учнів, складеною відповідно до їхнього рівня вмінь, знань і навичок;
- 3) технологія, що базується на принципах відкритого навчання, широко використовує комп'ютерні навчальні програми різного призначення та створює за допомогою сучасних телекомунікацій інформаційне освітнє середовище для надання навчального матеріалу та спілкування;
- 4) технологія, яка сприяє становленню, розвитку і вихованню в дитині благородної людини шляхом розкриття її особистих якостей.

50. Концепція інтенсивного навчання – це:

Відповідь:

- 1) організація навчального процесу, під час якої навчання здійснюється в процесі включення учня в навчальну гру;
- 2) форма організації навчального процесу, коли вчитель працює з групою учнів, складеною відповідно до їхнього рівня вмінь, знань і навичок;
- 3) технологія, що базується на принципах відкритого навчання, широко використовує комп'ютерні навчальні програми різного призначення та створює за допомогою сучасних

телекомунікацій інформаційне освітнє середовище для надання навчального матеріалу та спілкування;

4) система поглядів на навчання, яка враховує логіку побудови наукового знання і дає змогу вчити швидко, якісно, радісно, з найменшими затратами ресурсів.

2-рівень

1. Вкажіть рядок, в якому зазначено наочні методи організації та здійснення навчально–пізнавальної діяльності.

Відповідь:

- 1) ілюстрування, забезпечення, самостійне спостереження;
- 2) ілюстрування, демонстрування, педагогічне спостереження;
- 3) ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження;
- 4) вправи, лабораторні, самостійні роботи.

2. Вкажіть рядок, в якому зазначено практичні методи організації та здійснення навчально–пізнавальної діяльності.

Відповідь:

- 1) вправи, лабораторні, практичні, контрольні роботи;
- 2) вправи, лабораторні, практичні, графічні й дослідні роботи;
- 3) вправи, лабораторні, самостійні роботи;
- 4)) ілюстрування, демонстрування, педагогічне спостереження.

3. Вкажіть рядок, в якому схарактеризовано метод тестового контролю як метод контролю і самоконтролю за ефективністю навчально–пізнавальної діяльності.

Відповідь:

1) полягає у з'ясуванні рівня знань учня (студента) завдяки прямому контакту з ним під час перевірконої бесіди через постановку педагогом питань (завдань), підготовку учнів (студентів) до відповіді та демонстрування своїх знань, корекцію і самоконтроль викладених знань у процесі відповіді, аналіз та її оцінювання;

2) відповідь учнів(студентів) на завдання чи запитання, що зафіксована на аркуші паперу у формі розв'язання задач, предметних диктантів, самостійної роботи;

3) оцінювання рівня розвитку логічного мислення учнів (студентів), оволодіння ними основними законами, розумовими операціями, науковими принципами, що дають змогу оцінити рівень засвоєння окремих тем, процесів, понять, явищ, способів дій у межах конкретного навчального предмета за допомогою досить коротких стандартизованих чи не стандартизованих завдань, результатом яких є вибір правильної відповіді із декількох запропонованих;

4) це взаємопов'язана діяльність викладача та учнів (студентів), спрямована на засвоєння останніми системи знань, набуття умінь і навичок, їх виховання і загальний розвиток.

4. Назвіть рядок, в якому вказані переваги методу тестового контролю навчально–пізнавальної діяльності:

Відповідь:

1) заощаджує навчальний час, дозволяє охопити велику кількість матеріалу, стандартизація мислення без врахування рівня розвитку особистості студента;

2) змістовна валідність (відповідність) тесту змісту навчання, функціональна відповідність тесту рівню підготовки студента, простота тесту, однозначність формулювання запитань;

3) існує ймовірність випадкового вибору правильних відповідей, стандартизація мислення без врахування рівня розвитку особистості студента, для створення тестів необхідно проробити величезну і кропітку роботу;

4) заощаджує навчальний час, дозволяє охопити велику кількість матеріалу, що перевіряється, є об'єктивним для оцінювання, орієнтується на сучасні технічні засоби навчання.

5. Назвіть рядок, в якому вказані недоліки методу тестового контролю навчально-пізнавальної діяльності:

Відповідь:

1) заощаджує навчальний час, дозволяє охопити велику кількість матеріалу, стандартизація мислення без врахування рівня розвитку особистості студента;

2) змістовна валідність (відповідність) тесту змісту навчання, функціональна відповідність тесту рівню підготовки студента, простота тесту, однозначність формулювання запитань;

3) існує ймовірність випадкового вибору правильних відповідей, стандартизація мислення без врахування рівня розвитку особистості студента, для створення тестів необхідно проробити величезну і кропітку роботу;

4) заощаджує навчальний час, дозволяє охопити велику кількість матеріалу, що перевіряється, є об'єктивним для оцінювання, орієнтується на сучасні технічні засоби навчання.

6. Назвіть рядок, в якому вказані дидактичні вимоги до формування тестів:

Відповідь:

1) заощаджує навчальний час, дозволяє охопити велику кількість матеріалу, стандартизація мислення без врахування рівня розвитку особистості студента;

2) змістовна валідність (відповідність) тесту змісту навчання, функціональна відповідність тесту рівню підготовки студента, простота тесту, однозначність формулювання запитань;

3) існує ймовірність випадкового вибору правильних відповідей, стандартизація мислення без врахування рівня розвитку особистості студента, для створення тестів необхідно проробити величезну і кропітку роботу;

4) заощаджує навчальний час, дозволяє охопити велику кількість матеріалу, що перевіряється, є об'єктивним для оцінювання, орієнтується на сучасні технічні засоби навчання.

7. Вкажіть рядок, у якому зазначено функції контролю за навчально-пізнавальною діяльністю учнів.

Відповідь:

1) освітня, діагностична, виховна, розвиваюча, стимулююча, управлінська;

2) попередній, поточний, періодичний (тематичний), підсумковий, заключний;

3) соціальні, полікультурні, комунікативні, інформаційні, саморозвитку та самоосвіти;

4) освітня, діагностична, полікультурна, комунікативна, інформаційна.

8. Вкажіть рядок, у якому зазначено види контролю за навчально-пізнавальною діяльністю учнів.

Відповідь:

1) освітня, діагностична, виховна, розвиваюча, стимулююча, управлінська ;

2) попередній, поточний, періодичний (тематичний), підсумковий, заключний;

3) соціальні, полікультурні, комунікативні, інформаційні, саморозвитку та самоосвіти;

4) освітня, діагностична, полікультурна, комунікативна, інформаційна.

9. Суть якого виду контролю за навчально-пізнавальною діяльністю полягає у здійсненні перевірки з метою обліку успішності кожного учня наприкінці навчального семестру або за рік, при якому важливими є екзамени (перевідні та випускні)?

Відповідь:

1) підсумкового;

3) тематичного;

2) попереднього;

4) поточного.

10. Суть якого рівня навчальних досягнень учня характеризує положення «Учень знає істотні ознаки понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними, самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням,

узагальненням тощо), робить висновки, виправляє допущені помилки; відповідь учня повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй і бракує власних суджень, він здатний самостійно здійснювати основні види навчальної діяльності?»

Відповідь:

- 1) початкового рівня навчальних досягнень учня (студента);
- 2) середнього рівня навчальних досягнень учня (студента);
- 3) достатнього рівня навчальних досягнень учня (студента);
- 4) високого рівня навчальних досягнень учня (студента).

11. Суть якого рівня навчальних досягнень учня характеризує положення «Відповідь учня при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення»?

Відповідь:

- 1) початкового рівня навчальних досягнень учня (студента);
- 2) середнього рівня навчальних досягнень учня (студента);
- 3) достатнього рівня навчальних досягнень учня (студента);
- 4) високого рівня навчальних досягнень учня (студента).

12. Суть якого рівня навчальних досягнень учня характеризує положення «Учень відтворює основний навчальний матеріал, здатний вирішувати завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності»?

Відповідь:

- 1) початкового рівня навчальних досягнень учня (студента);
- 2) середнього рівня навчальних досягнень учня (студента);
- 3) достатнього рівня навчальних досягнень учня (студента);
- 4) високого рівня навчальних досягнень учня (студента).

13. Суть якого рівня навчальних досягнень учня характеризує положення «Знання є глибокі, міцні, узагальнені, системні; він уміє застосовувати їх творчо, навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена вміннями самостійно оцінювати життєві ситуації, явища, факти, виявляти і обстоювати власну позицію»?

Відповідь:

- 1) початкового рівня навчальних досягнень учня (студента);
- 2) середнього рівня навчальних досягнень учня (студента);
- 3) достатнього рівня навчальних досягнень учня (студента);
- 4) високого рівня навчальних досягнень учня (студента).

14. Метою якої педагогічної технології є формування особистості, здатної самостійно ставити перед собою ті або інші завдання, знаходити оптимальні способи і засоби їхнього виконання?

Відповідь:

- 1) технологія традиційного навчання;
- 2) технологія програмованого навчання;
- 3) технологія розвивального навчання;
- 4) технологія проектного навчання.

15. Яка педагогічна технологія передбачає формування змісту навчання, спираючись не тільки на логіку вивчення навчальних предметів, але і на модель фахівця, тобто на логіку майбутньої професійної діяльності?

Відповідь:

- 1) технологія традиційного навчання;
- 2) технологія контекстного навчання;

- 3) технологія ігрового навчання;
- 4) технологія традиційного навчання.

16. Назвіть, в чому полягає суть технології розвивального навчання?

Відповідь:

1) інформація подається невеликими дозами; здійснюється контроль і оцінка засвоєння кожної порції пропонованої інформації за допомогою перевірного завдання; викладач дає вказівки залежно від правильності відповіді студента;

2) послідовна постановка перед студентами (учнями) проблемних завдань, вирішуючи які, вони не лише здобувають нові уміння і навички, але і накопичують досвід творчого розв'язання різноманітних професійних задач;

3) вивчення нового матеріалу, його закріплення, контроль і оцінювання; засвоєння знань у вигляді фактологічного матеріалу і понятійного апарату, що чітко регламентується навчальними програмами;

4) активно-діяльнісний спосіб навчання, що передбачає вільне одержання студентами (учнями) різних рівнів знань, умінь, навичок – від репродуктивного до творчого.

17. Назвіть, в чому полягає суть технології традиційного навчання?

Відповідь:

1) інформація подається невеликими дозами; здійснюється контроль і оцінка засвоєння кожної порції пропонованої інформації за допомогою перевірного завдання; викладач дає вказівки залежно від правильності відповіді студента;

2) вільне одержання студентами (учнями) різних рівнів ЗУН – від репродуктивного до творчого;

3) вивчення нового матеріалу, його закріплення, контроль і оцінювання; засвоєння знань у вигляді фактологічного матеріалу і понятійного апарату, що чітко регламентується навчальними програмами;

4) послідовна постановка перед студентами (учнями) проблемних завдань, вирішуючи які, вони не лише здобувають нові уміння і навички, але і накопичують досвід творчого розв'язання різноманітних професійних задач.

18. Назвіть, в чому полягає суть технології програмованого навчання?

Відповідь:

1) інформація подається невеликими дозами; здійснюється контроль і оцінка засвоєння кожної порції пропонованої інформації за допомогою перевірного завдання; викладач дає вказівки залежно від правильності відповіді студента;

2) вільне одержання студентами (учнями) різних рівнів ЗУН – від репродуктивного до творчого;

3) вивчення нового матеріалу, його закріплення, контроль і оцінювання; засвоєння знань у вигляді фактологічного матеріалу і понятійного апарату, що чітко регламентується навчальними програмами;

4) послідовна постановка перед студентами (учнями) проблемних завдань, вирішуючи які, вони не лише здобувають нові уміння і навички, але і накопичують досвід творчого розв'язання різноманітних професійних задач.

19. В традиційній педагогіці характерним стилем взаємодії між учнем (студентом) і учителем (викладачем) є:

Відповідь:

- 1) закритість, діалогічність, демократичність;
- 2) демократичність, діалогічність, відкритість;
- 3) правильність, авторитарність, відкритість;
- 4) авторитарність, монологічність, закритість.

20. В інноваційній педагогіці характерним стилем взаємодії між учнем (студентом) і учителем (викладачем) є:

Відповідь:

- 1) закритість, діалогічність, демократичність;
- 2) демократичність, діалогічність, відкритість;
- 3) правильність, авторитарність, відкритість;
- 4) авторитарність, монологічність, закритість.

21. В традиційній технології навчання до основних функцій педагога належать:

Відповідь:

- 1) організатор співдружності, консультант, керівник пошукової роботи учнів;
- 2) носій інформації, охоронець норм і традицій, пропагандист предметно-дисциплінарних знань;
- 3) керівник пошукової роботи учнів, охоронець норм і традицій, пропагандист предметно-дисциплінарних знань;
- 4) організатор співдружності, носій інформації.

22. В інноваційних технологіях навчання до основних функцій педагога належать:

Відповідь:

- 1) організатор співдружності, консультант, керівник пошукової роботи учнів;
- 2) носій інформації, охоронець норм і традицій, пропагандист предметно-дисциплінарних знань;
- 3) керівник пошукової роботи учнів, охоронець норм і традицій, пропагандист предметно-дисциплінарних знань;
- 4) організатор співдружності, носій інформації.

23. В традиційній технології навчання основною формою поведінки, позицією учнівства є:

Відповідь:

- 1) відсутність інтересу до навчальної діяльності, активність;
- 2) наявність мотивації до самовдосконалення, пасивність;
- 3) пасивність, відсутність інтересу до навчальної діяльності, мотивів до особистісного зростання в значній частини учнів (студентів);
- 4) активність, наявність мотивації до самовдосконалення й інтересу до навчальної діяльності в значній частини учнів (студентів).

24. В інноваційних технологіях навчання основною формою поведінки, позицією учнівства є:

Відповідь:

- 1) відсутність інтересу до навчальної діяльності, активність;
- 2) наявність мотивації до самовдосконалення, пасивність;
- 3) пасивність, відсутність інтересу до навчальної діяльності, мотивів до особистісного зростання в значній частини учнів (студентів);
- 4) активність, наявність мотивації до самовдосконалення й інтересу до навчальної діяльності в значній частини учнів (студентів).

25. В традиційній технології навчання основним принципом діяльності, який засвоюється учнями (студентами), є:

Відповідь:

- 1) репродуктивний, відтворюючий;
- 2) фронтальні, індивідуальні;
- 3) продуктивний, творчий, проблемний;
- 4) групові, колективні.

26. В інноваційних технологіях навчання основним принципом діяльності, який засвоюється учнями (студентами), є:

Відповідь:

- 1) репродуктивний, відтворюючий;
- 2) фронтальні, індивідуальні;
- 3) продуктивний, творчий, проблемний;
- 4) групові, колективні.

27. Дистанційне навчання – це:

Відповідь:

- 1) організація навчального процесу, під час якої навчання здійснюється в процесі включення учня (студента) в навчальну гру;
- 2) форма організації навчального процесу, коли педагог працює з групою учнів (студентів), складеною відповідно до їхнього рівня вмінь, знань і навичок;
- 3) технологія, що базується на принципах відкритого навчання, широко використовує комп'ютерні навчальні програми різного призначення та створює за допомогою сучасних телекомунікацій інформаційне освітнє середовище для надання навчального матеріалу та спілкування;
- 4) технологія, яка сприяє становленню, розвитку і вихованню в дитині благородної людини шляхом розкриття її особистих якостей.

28. Гуманно-особистісна технологія – це:

Відповідь:

- 1) організація навчального процесу, під час якої навчання здійснюється в процесі включення (студента) в навчальну гру;
- 2) форма організації навчального процесу, коли педагог працює з групою учнів (студентів), складеною відповідно до їхнього рівня вмінь, знань і навичок;
- 3) технологія, що базується на принципах відкритого навчання, широко використовує комп'ютерні навчальні програми різного призначення та створює за допомогою сучасних телекомунікацій інформаційне освітнє середовище для надання навчального матеріалу та спілкування;
- 4) технологія, яка сприяє становленню, розвитку і вихованню в дитині благородної людини шляхом розкриття її особистих якостей.

29. Ідеологами педагогіки співробітництва, гуманного колективного виховання є:

Відповідь:

- 1) Й. Песталоцці, С. Русова, Л. Занков, Д. Ельконін і В. Давидов;
- 2) О. Сухомлинський, А. Макаренко, С. Швацький;
- 3) Я.-А. Коменський;
- 4) Ш. Амонашвілі.

30. Ідеологами розвивального навчання є :

Відповідь:

- 1) Й. Песталоцці, С. Русова, Л. Занков, Д. Ельконін і В. Давидов;
- 2) О. Сухомлинський, А. Макаренко, С. Швацький;
- 3) Я.-А. Коменський;
- 4) Ш. Амонашвілі.

31. Розробником гуманно-особистісної технології є:

Відповідь:

- 1) Й. Песталоцці, С. Русова, Л. Занков, Д. Ельконін і В. Давидов;
- 2) О. Сухомлинський, А. Макаренко, С. Швацький;
- 3) В. Шаталов, О. Шевченко;

4) Ш. Амонашвілі.

32. Розробниками технології інтенсивного навчання на основі схемних і знакових моделей навчального матеріалу є:

Відповідь:

- 1) Й. Песталоцці, С. Русова, Л. Занков, Д. Ельконін і В. Давидов;
- 2) О. Сухомлинський, А. Макаренко, С. Швацький;
- 3) В. Шаталов, О. Шевченко;
- 4) Ш. Амонашвілі.

33. Технологія проектного навчання – це:

Відповідь:

- 1) технологія, яка сприяє становленню, розвитку і вихованню в дитині благородної людини шляхом розкриття її особистих якостей;
- 2) технологія, яка ґрунтується на розробці й створенні учнями (студентами) під контролем педагога нових продуктів (товарів; послуг, технологій), які володіють суб'єктивною чи об'єктивною новизною та мають практичну значимість;
- 3) технологія, що базується на принципах відкритого навчання, широко використовує комп'ютерні навчальні програми різного призначення та створює за допомогою сучасних телекомунікацій інформаційне освітнє середовище для надання навчального матеріалу та спілкування;
- 4) технологія, що включає систему методів, які направлені не на повідомлення знань, їхнє запам'ятовування й відтворення, а спрямовані на організацію учнів (студентів) для самостійного здобуття знань, навичок, умінь у процесі активної пізнавальної діяльності.

34. Мультимедіа технології – це:

Відповідь:

- 1) сукупність прийомів, методів, способів виробництва, обробки, збереження і передачі аудіовізуальної інформації;
- 2) текст з асоціативністю, що імітує людську думку;
- 3) технології, які виступають вдалою ілюстрацією багатьох базових понять, явищ і процесів, а також являють собою яскравий приклад сучасної інтегрованої інформаційної технології, використання якої істотно підвищує ефективність розв'язання широкого класу прикладних задач;
- 4) технології, в основі яких лежить інформаційне кібер-середовище з властивістю звужуватися до дисплея персонального комп'ютера і поширюватися по планеті за лічені секунди.

35. Геоінформаційні технології – це:

Відповідь:

- 1) сукупність прийомів, методів, способів виробництва, обробки, збереження і передачі аудіовізуальної інформації;
- 2) текст з асоціативністю, що імітує людську думку;
- 3) технології, які виступають вдалою ілюстрацією багатьох базових понять, явищ і процесів, а також являють собою яскравий приклад сучасної інтегрованої інформаційної технології, використання якої істотно підвищує ефективність розв'язання широкого класу прикладних задач;
- 4) технології, в основі яких лежить інформаційне кібер-середовище з властивістю звужуватися до дисплея персонального комп'ютера і поширюватися по планеті за лічені секунди.

Для нотаток

Навчально-методичне видання

Товканець Г. В.
Бокша Н. І.

МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ: ОСНОВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Методичні рекомендації

Тираж 10 пр.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої
продукції ДК № 4916 від 16.06.2015 р.

Редакційно-видавничий відділ МДУ
89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>